

ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π. 1-2-3
«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21^{ου} αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών , Οριζόντια Πράξη» MIS: 295450
Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε. Κ. Τ.)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΕΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π. 1-2-3
«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21^{ου} αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών , Οριζόντια Πράξη» MIS: 295450
Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε. Κ. Τ.)

Το παρόν έργο έχει παραχθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης «*ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο πρόγραμμα σπουδών, στους Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3, -Οριζόντια Πράξη*», με κωδικό MIS 295450 και ειδικότερα στο πλαίσιο του Υποέργου 1: «*Εκπόνηση Προγραμμάτων Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγών για τον εκπαιδευτικό «Εργαλεία Διδακτικών Προσεγγίσεων*»».

Επιστημονικό Πεδίο: **ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ**

Διδακτικό Μαθησιακό Αντικείμενο/Τάξη/επίπεδο εκπαίδευσης: **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ / Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ /**

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Ειδικοί σκοποί του μαθήματος:

Το μάθημα Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής στην Γ' Γυμνασίου επιδιώκει:

Α. Να προσφέρει στους μαθητές μια πολιτική και κοινωνική γνώση, μόρφωση και παιδεία, να εξασφαλίσει ένα είδος πολιτικού και κοινωνικού εγγραμματισμού, να καλλιεργήσει γνώσεις και δεξιότητες που διαμορφώνουν το δυναμικό χαρακτήρα της ιδιότητας του σύγχρονου πολίτη της ελληνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς κοινότητας.

Β. Να εξοικειώσει τους μαθητές με την πολιτική και κοινωνική λειτουργία των θεσμικών οργάνων

Γ. Να δώσει στους μαθητές τη δυνατότητα να αποκτήσουν συμπεριφορές, στάσεις και αξίες εναρμονισμένες με μια υπεύθυνη και ενημερωμένη ιδιότητα του πολίτη

Δ. Να ενισχύει τη γνώση των κανόνων λειτουργίας του κοινωνικού και πολιτικού συστήματος και της δημοκρατίας, των συλλογικών αξιών, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του ανθρώπου και του πολίτη. Να δώσει τα εργαλεία να κάνουν οι μαθητές συγκρίσεις μεταξύ διαφορετικών εποχών και πλαισίων.

Ε. Να αναπτύξει την ικανότητα κριτικής εμβάθυνσης στις κοινωνικές διαφορές και ανισότητες, στη διαφορετικότητα με όρους πολιτισμικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς

Στ. Να καλλιεργήσει συμπεριφορές και στάσεις που εναρμονίζονται με τις αρχές του δικαίου, του σεβασμού του άλλου, της κοινωνικής δικαιοσύνης, αλληλεγγύης και ευθύνης

Ζ. Να δώσει έμφαση στην παρουσίαση των δομών και των λειτουργιών σε τρία επίπεδα: τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό-υπερεθνικό

Η. Να αναδείξει το ρόλο των ΜΜΕ και των κοινωνικών δικτύων

Στ. Να αναδείξει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πολίτη, να δώσει έμφαση στο σεβασμό στους κανόνες κοινωνικής συμβίωσης και προσήλωσης στη λειτουργία της δημοκρατίας

Ζ. Να βοηθήσει τους μαθητές να εμβαθύνουν στην έννοια της ομάδας και της συλλογικότητας (οικογένεια, σχολείο, ομάδες συνομηλίκων), να τους δώσει τη δυνατότητα να μάθουν και να εμπεδώσουν στην πράξη κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του σχολείου και τους τρόπους λήψης αποφάσεων

Η. Να καλλιεργήσει στους μαθητές τις παρακάτω αξίες: ισότητα και διαφορά, αποδοχή, σεβασμός του άλλου, ανοχή-ανεκτικότητα, ανθρώπινη αξιοπρέπεια, αλληλεγγύη και δικαιοσύνη.

Θ. Να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν τους κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς, ευγένειας, συνέπειας και να συνειδητοποιήσουν ότι οι κανόνες είναι συχνά διαφορετικοί ανάλογα με την ηλικία και τη θέση των ατόμων

Ι. Να οδηγήσει τους μαθητές στην κατανόηση του ρόλου, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του μαθητή.

Ια. Να δημιουργήσει ενεργούς πολίτες με βάση την ενημέρωση, την πληροφόρηση, την κριτική σκέψη, την ευαισθητοποίηση, τη συμμετοχή και τη δράση.

ΤΑΞΗ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Η **Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή στο Γυμνάσιο** εντάσσεται ως αυτόνομο πεδίο μελέτης και έρευνας στη **Ζώνη Βιωματικών Δραστηριοτήτων**. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνονται στο νέο Π.Σ. βασικές ενότητες προς μελέτη και επεξεργασία από τους μαθητές με ομαδικές διερευνητικές (π.χ. συλλογή πληροφοριών μέσω διαδικτύου, συγγραφή σεναρίων κλπ.) και βιωματικές (π.χ. δραματοποίηση, παιχνίδια ρόλων κ.λπ.) δραστηριότητες και εκπόνηση σχεδίων εργασίας (projects). Οι δραστηριότητες αυτές προτείνεται να προσαρμόζονται από τον εκπαιδευτικό στον προβλεπόμενο από το ωρολόγιο πρόγραμμα χρόνο και να επιλέγονται σε σχέση με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά του τοπικού περιβάλλοντος κάθε σχολείου, καθώς και με την ηλικία, την προέλευση, τις προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες αλλά και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

1^η Διδακτική Ενότητα ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ Διάρκεια: 12 ώρες

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
<p>Στόχος είναι οι μαθητές στο μάθημα αυτό:</p> <p>Να μπορούν να αναγνωρίζουν τις κοινωνικές θέσεις, τους κοινωνικούς ρόλους.</p> <p>Να αναλύουν τους θεσμούς της κοινωνίας μέσα στην οποία ζουν (εκπαίδευση, οικονομία, θρησκεία, οικογένεια, ΜΜΕ) λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές που συντελούνται στο πέρασμα του χρόνου.</p> <p>Να συζητήσουν για την έννοια της κοινωνικοποίησης και του κοινωνικού ελέγχου</p> <p>Να αποκτήσουν γνώσεις για τη διαδικασία και τους φορείς κοινωνικοποίησης.</p>	<p>Τι είναι κοινωνία</p> <p>Κοινωνική οργάνωση ως απαραίτητη προϋπόθεση για τη διατήρηση και τη συνέχεια μιας κοινωνίας.</p> <p>Στοιχεία της κοινωνικής οργάνωσης, η κοινωνική θέση, οι κοινωνικοί ρόλοι και οι κοινωνικοί θεσμοί (οικονομία, οικογένεια, εκπαίδευση, θρησκεία, πολιτική, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης).</p> <p>Εξέλιξη σε συνάρτηση με τις αλλαγές που συντελούνται σε αυτά στο πέρασμα του χρόνου.</p> <p>Διαδικασία κοινωνικοποίησης, φορείς κοινωνικοποίησης</p>	<p>Ανάλυση και επεξεργασία εννοιών: κοινωνική οργάνωση, κοινωνική θέση ή στάτους, κοινωνική θέση</p> <p>Ανάλυση σχετικών κειμένων από τον τύπο και το Διαδίκτυο.</p> <p>Καταγραφή του τρόπου κατανομής των φύλων στα διάφορα επαγγέλματα</p> <p>Συζήτηση με ειδικούς από διάφορους επαγγελματικούς χώρους για τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες των γυναικών και των αλλοδαπών στην αγορά εργασίας.</p> <p>Συγκέντρωση στοιχείων από φορείς και οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο χώρο των δικαιωμάτων των γυναικών στο χώρο</p>	<p>Λογοτεχνικά Κείμενα (Οι Άθλιοι του Ουγκώ, Ροβινσών Κρούσος του Ντ. Νταφόε)</p> <p>Ταινίες που δείχνουν την επίδραση του κοινωνικού περιβάλλοντος στη διαμόρφωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς («Μοντέρνοι Καιροί» του Τσάρλυ Τσάπλιν, «Αγέλαστος Πέτρα» του Φ. Κουτσάφτη)</p> <p>Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων www.isotita.gr</p> <p>Βοηθητικό εκπαιδευτικό υλικό για εισαγωγή θεμάτων σχετικών με τα φύλα στην</p>

<p>Να αναπτύξουν κοινωνική υπευθυνότητα έτσι ώστε, ως ενεργά μέλη της κοινωνίας, να αναγνωρίζουν και να σέβονται τους ισχύοντες τυπικούς και άτυπους κανόνες. Να αντιλαμβάνονται την έννοια της κοινωνικής οργάνωσης και να τη συσχετίζουν με διαδικασίες κοινωνικής αλλαγής και το ρόλο των κοινωνικών κινημάτων</p> <p>Να κατανοούν τι είναι απαραίτητο για την επιβίωση και τη συνέχεια μιας κοινωνίας.</p> <p>Να αναπτύξουν κριτική σκέψη, έτσι ώστε να εντοπίζουν και να κατανοούν τις αλλαγές που παρατηρούνται στους κοινωνικούς θεσμούς καθώς και τις βασικές αιτίες που τις προκαλούν</p> <p>Να μπορούν να απαντούν στα ερωτήματα: κοινωνία παραμένει σταθερή ή αλλάζει;</p> <p>Ποιες αλλαγές έχουν συντελεστεί στην οικονομία, την εκπαίδευση, την οικογένεια;</p>	<p>(εκπαίδευση, οικογένεια, παρέα συνομηλίκων, θρησκεία, ΜΜΕ)</p> <p>Κοινωνικός Έλεγχος: αμοιβές ποινές. Άτυπες μορφές κοινωνικού ελέγχου</p> <p>Κοινωνικά κινήματα</p> <p>Κοινωνικά προβλήματα. Αίτια-τρόποι αντιμετώπισης (φτώχεια, ανεργία, περιθωριοποίηση, τροχαία ατυχήματα, ναρκωτικά και ουσίες)</p> <p>Διαδικασία κοινωνικής αλλαγής και κοινωνικά κινήματα.</p> <p>Πολλαπλές κοινωνικές θέσεις</p> <p>Αποδιδόμενη και κατακτημένη κοινωνική θέση</p> <p>Φύλο και φυλή: παράγοντες απόκτησης κοινωνικής θέσης</p> <p>Ρόλος της εκπαίδευσης:</p> <p>Ο ρόλος της θρησκείας στη σύγχρονη κοινωνία</p> <p>Κοινωνική περιθωριοποίηση-Κοινωνικός αποκλεισμός</p> <p>Κρατική μέριμνα και πρόνοια για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες</p> <p>Οικονομία και κοινωνία</p> <p>Οικονομία και ανεργία. Οικονομική υπευθυνότητα και άτομο</p> <p>Οικογένεια και μορφές της. Στοιχεία για μονογονεϊκές οικογένειες στην Ευρώπη.</p>	<p>της εργασίας για προβλήματα και αιτήματα.</p> <p>Αναζήτηση στοιχείων από Ε.Σ.Υ.Ε. (2002), Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος. Συσχέτιση με αντίστοιχα δεδομένα σε ευρωπαϊκές χώρες</p> <p>Συγκέντρωση στοιχείων από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων για την πολιτική, τα στατιστικά δεδομένα αναφορικά με το φύλο και την εργασία, φύλο και εκπαίδευση. Ανάλυση στατιστικών δεδομένων</p> <p>Αναζήτηση πληροφοριών για μορφές οικογένειας και σχετικά προβλήματα</p> <p>Ανάλυση του τρόπου ενσωμάτωσης των παιδιών των μεταναστών και των αλλοδαπών στο εκπαιδευτικό σύστημα σήμερα (έμφαση στην Ελλάδα από τη δεκαετία του '90).</p> <p>Καταγραφή άρθρων από τον τύπο για την ένταξη των αλλοδαπών στην ελληνική κοινωνία και τα διάφορα προβλήματα (εργασία, υγεία, πρόνοια, κατοικία, κλπ.)</p> <p>Καταγραφή και ανάλυση των μοντέλων της οικογένειας σήμερα στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία. Συζήτηση με κοινωνιολόγους στο χώρο του σχολείου</p> <p>Οι μαθητές συζητούν και</p>	<p>εκπαίδευση www.isotita-epeaek.gr/kales_praktikes.htm</p> <p>Στοιχεία από Ε.Σ.Υ.Ε. (2002), Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος</p> <p>Άρθρα από εφημερίδες</p> <p>Φίλμ: <i>Ολοι οι άνθρωποι του προέδρου</i></p> <p><i>Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί: Ο μπαμπάς μου</i></p> <p>Μεγάλου Μήκους ταινία της Πέννυ Παναγιωτοπούλου</p>
--	--	--	--

<p>Ποιος είναι ο ρόλος της οικονομίας στη σύγχρονη κοινωνία, ποια πρέπει να είναι η σχέση του ατόμου με την οικονομία; Ποια είναι η προσωπική μας στάση απέναντι στα χρήματα, την αποταμίευση, τις πιστωτικές κάρτες και τα δάνεια; (Οικονομική Υπευθυνότητα)</p> <p>Με ποιο τρόπο γίνονται οι κοινωνικές αλλαγές; Ποιος είναι ο ρόλος της εκπαίδευσης Ποιος είναι ο ρόλος των ΜΜΕ, πώς μπορούμε να στεκόμαστε κριτικά απέναντι στα μιντιακά μηνύματα; Η έννοια του αλφαριθμητισμού σήμερα σε συνάρτηση με το ρόλο των ΜΜΕ</p>	<p>Κοινωνία και πολιτική δυναμική Εξουσία και πολιτική εξουσία Πολιτικά συστήματα. Φιλελευθερισμός, καπιταλισμός, σοσιαλισμός, κομμουνισμός Τα πολιτικά κόμματα Η τοπική αυτοδιοίκηση Ο συνδικαλισμός Κοινή γνώμη και ομάδες πίεσης συμφερόντων Η κοινωνία των πολιτών.</p> <p>Τα κοινωνικά κινήματα: ργατικό κίνημα, νέα κοινωνικά κινήματα: φοιτητικό, οικολογικό, φεμινιστικό, παγκόσμια κινήματα (αντιπαράθεση σε διεθνείς οργανισμούς). Συμμετοχική δημοκρατία, προστασία δικαιωμάτων πολιτών, ανάπτυξη δημόσιου δημοκρατικού διαλόγου. Κοινωνική δυναμική</p>	<p>επιχειρηματολογούν πάνω στα θέματα: Καταμερισμός εργασίας και φύλο: οι επιπτώσεις στο ρόλο της οικογένειας Στοιχεία για το ρόλο των ΜΜΕ και την επίδρασή τους στη ψυχολογία και την ενημέρωση των νεαρών ατόμων. Πληροφορίες για τη ψηφιακή σύγκλιση Έχουν όλα τα παιδιά του κόσμου τις ίδιες δυνατότητες για εκπαίδευση, ποια είναι η σχέση παιδικής εργασίας και εκπαίδευσης; Οι μαθητές σχολιάζουν τη φράση: «Τα χρήματα δεν φυτρώνουν πάνω σε δέντρα»! Αποδελτίωση εφημερίδων με θέμα την οικονομική κρίση και τις επιπτώσεις της στην ελληνική κοινωνία σήμερα</p> <p>Οι μαθητές συζητούν για το ρόλο των κοινωνικών κινημάτων και για το μαθητικό κίνημα</p>	<p>Οι μαθητές συζητούν για τους κινδύνους από τη χρήση του Διαδικτύου (ασφαλή πλοήγηση)</p> <p>Φιλμ <i>Quiz Show</i> (σκηνοθεσία Ρόμπερτ Ρέντφορντ, ΗΠΑ 1994) <i>Καληνύχτα και Καλή Τύχη</i> (σκηνοθεσία Τζορτζ Κλούνεϊ, ΗΠΑ, 2005)</p> <p>Κείμενο Ιγνάθιο Ραμονέ για τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούμε για να αναλύσουμε τις ειδήσεις Επίσκεψη σε τηλεοπτικό κανάλι.</p> <p>Στοιχεία για τον Μάη του 68</p>
<p>Να αναλυθεί ο ρόλος και η οργάνωση των κοινωνικών ομάδων: έννοια και τα χαρακτηριστικά, το πώς διακρίνονται και</p>	<p>Κοινωνικές Ομάδες: έννοια και χαρακτηριστικά, τύποι: πρωτογενείς ομάδες και δευτερογενείς,</p>	<p>Ενημέρωση για δράση εθελοντικών ομάδων, ΜΚΟ, κοινωνικών οργανώσεων στην αντιμετώπιση</p>	<p>«Η Ζωή είναι ωραία» του Ρ. Μπενίνι Τ. Μαρκετάκη «Λόγια της</p>

<p>πώς μπορούν να αναλυθούν</p>	<p>διακρίσεις κοινωνικών ομάδων, αρχηγία, προκαταλήψεις-στερεότυπα</p>	<p>κοινωνικών ανισοτήτων, προκαταλήψεων, στερεοτύπων Συζήτηση με υπεύθυνους ΜΚΟ Συζητούν επιχειρηματολογώντας: ποιοι κοινωνικοί παράγοντες συμβάλλουν στη δημιουργία στερεοτύπων; Τι είναι η προκατάληψη και το στερεότυπο, ποιες συνέπειες έχουν για τα άτομα ή τις ομάδες στις οποίες αναφέρονται;</p>	<p>Σιωπής» Δράση και ρόλος ΜΚΟ-ιστοσελίδες Κόμικ για κοινωνικές διακρίσεις</p>
<p>Οι μαθητές αναμένεται να έχουν κατανοήσει ότι η κοινωνική διαστρωμάτωση και οι κοινωνικές ανισότητες αποτελούν γνωρίσματα κάθε κοινωνίας και αποδίδονται σε κοινωνικούς και όχι ατομικούς παράγοντες Οι μαθητές αναμένεται να έχουν αναπτύξει κριτική σκέψη και ευαισθησία σχετικά με την κοινωνική ανισότητα και τον αποκλεισμό. Οι μαθητές αναμένεται να μπορούν να αναφερθούν και να σχολιάσουν μορφές της σημερινής κοινωνικής ανισότητας.</p>	<p>Έννοια της κοινωνικής διαστρωμάτωσης Η κοινωνική διαστρωμάτωση δηλώνει κοινωνικές διακρίσεις και ανισότητες, στηρίζεται στην κοινωνική τάξη, το φύλο, την εθνότητα και την ηλικία. Κοινωνικές ανισότητες Κλειστό και ανοιχτό σύστημα διαστρωμάτωσης Μορφές κοινωνικής διαστρωμάτωσης που χαρακτηρίζουν τις βιομηχανικές κοινωνίες Κοινωνική κινητικότητα</p>	<p>Οι μαθητές συζητούν με επιχειρηματολογία: Έχουν όλα τα μέλη μιας κοινωνίας την ίδια εξουσία, το ίδιο κύρος, τις ίδιες κοινωνικές ευκαιρίες; Ποιοι παράγοντες παίζουν ρόλο στη διαμόρφωση της κοινωνικής ανισότητας; Ποιο ρόλο παίζει η μόρφωση στην κοινωνική άνοδο ενός ατόμου; Συζήτηση για την κοινωνική κινητικότητα Οι μαθητές συγκεντρώνουν στοιχεία συζητώντας με ειδικούς και μελετώντας κείμενα από το διαδίκτυο (τύπος και επιστημονικά κείμενα) για τις κοινωνικές ευκαιρίες, τις κοινωνικές ανισότητες και την έννοια της κοινωνικής κινητικότητας Οι μαθητές εμπλέκονται σε παιχνίδι ρόλων με εργοδότη και άτομα που ζητούν εργασία συζητώντας για τις ευκαιρίες, τις δυνατότητες, τους περιορισμούς, τις διακρίσεις, τις</p>	<p>Στοιχεία ΕΣΥΕ Στοιχεία από διάφορα Υπουργεία (διαδικτυακοί τόποι) για προκηρύξεις θέσεων, προϋποθέσεις, διαγωνισμούς Αγγελίες εφημερίδων για θέσεις εργασίας Βιογραφικά σημειώματα Σενάρια με παιχνίδι ρόλων</p>

		ανισότητες.	
--	--	-------------	--

ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι μαθητές συγκεντρώνουν στοιχεία συζητώντας με ειδικούς και μελετώντας κείμενα από το διαδίκτυο (τύπος και επιστημονικά κείμενα) για τις κοινωνικές ευκαιρίες, τις κοινωνικές ανισότητες και την έννοια της κοινωνικής κινητικότητας

Οι μαθητές αναζητούν πληροφορίες για το κίνημα για τα Δικαιώματα των Πολιτών (Civil Rights Movement) που αναπτύχθηκε στις ΗΠΑ κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1950 και 1960. Στόχος του ήταν ο τερματισμός του καθεστώτος των φυλετικών διακρίσεων.

Οι μαθητές επεξεργάζονται τρόπους κινητοποίησης των πολιτών που μπορούν να έχουν αποτέλεσμα στη σύγχρονη εποχή.

2^η Διδακτική Ενότητα			
ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ--			
Διάρκεια: 12 ώρες			
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
<p>Να γνωρίσουν οι μαθητές τη σύνθεση, τη λειτουργία και τις βασικές αρμοδιότητες των πολιτειακών οργάνων</p> <p>Να αντιληφθούν τη σημασία του Κοινοβουλίου, ως άμεσα εκλεγμένου οργάνου για τη δημοκρατία</p> <p>Να συνδέσουν την έννοια της λαϊκής κυριαρχίας με τη θέση και λειτουργία των βασικών πολιτειακών οργάνων</p> <p>Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν είδη πολιτευμάτων στο παρελθόν, να τα συγκρίνουν και</p>	<p>Οργάνωση Πολιτείας. Εκλογικό σώμα και εκλογικά συστήματα. Έννοια και ρόλος του Συντάγματος Βασικές αρχές του Συντάγματος. Η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, η αρχή του κράτους δικαίου, η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου. Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών</p> <p>Μορφές πολιτευμάτων: μοναρχία, δημοκρατία, αριστοκρατία-ολιγαρχία, δημοκρατία, αντιδημοκρατικά καθεστώτα, δικτατορία, σοσιαλιστικά καθεστώτα Το Πολίτευμα της Ελλάδας Η</p>	<p>Οι μαθητές σχολιάζουν τη φράση: στις αρχαίες μοναρχίες «όλοι ήταν δούλοι, γιατί δεν μπορούσαν να πουν το όχι» και τη συσχετίζουν με τη σύγχρονη πολιτική πραγματικότητα</p> <p>Καταγράφουν δικτατορικά καθεστώτα στην Ευρώπη: διάρκεια, πρωταγωνιστές, επιπτώσεις στο κοινωνικοπολιτικό και οικονομικό χώρο</p> <p>Συλλέγουν στοιχεία για τη δικτατορία των συνταγματαρχών στην Ελλάδα. Συλλέγουν προφορικές μαρτυρίες από γονείς-εκπαιδευτικούς για τις εμπειρίες και τα βιώματά τους από εκείνη</p>	<p>Φωτογραφίες, ντοκουμέντα, άρθρα σε εφημερίδες για δικτατορία</p> <p>Κινηματογραφικές ταινίες</p> <p>Προφορικές μαρτυρίες πρωταγωνιστών</p> <p>Λογοτεχνικά κείμενα</p> <p>Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο</p> <p>Πίνακες με θετικά και αρνητικά από τη χρήση του Διαδικτύου</p> <p>Συνομιλίες με άτομα που είχαν ενεργό δράση κατά της δικτατορίας των συνταγματάρχων και διώχθηκαν</p> <p>Επίσκεψη στη Βουλή. Εκθέσεις και κείμενα σχετικά με το ελληνικό Σύνταγμα</p> <p>Ευρωπαϊκό Σύνταγμα</p> <p>Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ι.Μ.Δ.Α)</p>

<p>να διακρίνουν αντιδημοκρατικά και δικτατορικά καθεστάτα.</p> <p>Κατανόηση της έννοιας του Συντάγματος και των βασικών αρχών που το διέπουν. Κατανόηση και διάκριση των βασικών συνιστωσών της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας: τα χαρακτηριστικά του κράτους Δικαίου (δέσμευση των οργάνων του κράτους, κατοχύρωση ατομικών δικαιωμάτων, διάκριση των λειτουργιών), πολυφωνία-αντιπροσώπευση και ρόλο κομμάτων</p> <p>Οι μαθητές θα μπορούν να αξιολογούν τις πολιτικές πράξεις, να παρακολουθούν τις κυρίαρχες πολιτικές τάσεις στην ιστορική τους διαδρομή και να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά τους.</p> <p>Θα είναι σε θέση να διεισδύουν στην έννοια της κοινωνικής αλληλεγγύης με αναφορά στο Σύνταγμα.</p> <p>Θα γνωρίζουν και θα μπορούν να μελετούν το ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο του Συντάγματος του 1975, διακρίνουν τις βασικές του συνιστώσες, κατανοούν τη σημασία του για τη λειτουργία και τη διασφάλιση του δημοκρατικού πολιτεύματος.</p> <p>Οι μαθητές θα είναι σε θέση να ανατρέχουν σε άρθρα του Συντάγματος για ποικίλα θέματα, θα</p>	<p>δημοκρατία και ο ρόλος του πολίτη</p> <p>A. Οι αξίες, οι αρχές και σύμβολα της δημοκρατίας</p> <p>B. Εθνικότητα, ελληνική ιδιότητα του πολίτη και ευρωπαϊκή ταυτότητα</p> <p>Γ. Δικαιώματα-υποχρεώσεις</p> <p>Διακρίσεις δικαιωμάτων: ατομικά, πολιτικά, κοινωνικά.</p> <p>Γενιές Δικαιωμάτων</p> <p>Άσκηση και κατάχρηση δικαιώματος</p> <p>Άμεση, έμμεση-αντιπροσωπευτική δημοκρατία, μορφές δημοκρατικής οργάνωσης στο σύγχρονο κόσμο. Έννοια αυτοδιοίκησης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνώσεις: αξίες, αρχές και σύμβολα της δημοκρατίας • Εθνικότητα, ελληνική εθνικότητα-υψηλότητα, ιδιότητα του πολίτη και ευρωπαϊκή ταυτότητα • Το δικαίωμα της ψήφου <p>Δημοκρατία και Σύνταγμα Το Σύνταγμα Κράτος Δικαίου</p> <p>Βασικά χαρακτηριστικά ελληνικών συνταγμάτων και του πρόσφατου Συντάγματος Τρόποι ψήφισης του</p>	<p>την περίοδο και τη ‘γενιά του Πολυτεχνείου’.</p> <p>Καλούν επιστήμονες στο σχολείο για να συνομιλήσουν με αυτούς σχετικά με τα περιθώρια της δημοκρατίας Αναλύουν το πώς οι φοιτητές συνέβαλαν στην αμφισβήτηση και την ανατροπή του καθεστώτος;</p> <p>Καταγραφή θεμάτων γύρω από εκτελεστική, δικαστική και νομοθετική εξουσία, το ρόλο του πολίτη</p> <p>Οι μαθητές φτιάχνουν ένα βιβλίο για το Ελληνικό Σύνταγμα και εικονογραφούν τα άρθρα. Παρουσιάζουν σε ειδική εκδήλωση-ημερίδα τα βασικά στοιχεία του Συντάγματος. Συζητούν για τα κύρια άρθρα</p>	<p>Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη (1789)</p>
--	---	---	---

<p>διακρίνουν τις πολιτικές τάσεις των κομμάτων και θα αξιολογούν συγκεκριμένες πολιτικές πράξεις τους</p> <p>Θα επιζητούν εφαρμογές της κοινωνικής αλληλεγγύης που προβλέπεται από το Σύνταγμα.</p> <p>Η εκλογή αντιπροσώπων στο χώρο του σχολείου και η επίλυση προβλημάτων είναι η ευκαιρία μελέτης των κανόνων της δημοκρατικής ζωής (η αρχή της αντιπροσωπευτικότητας, η μυστική ψηφοφορία, η καθολική ψηφοφορία)</p>	<p>Συντάγματος-Δημοψήφισμα. Εκλογές Πολιτικά κόμματα-Τρόποι συγκρότησης, δομής, οργάνωσης. Αρχές οργάνωσης κομμάτων Διάκριση εξουσιών: όργανα, αρμοδιότητες των τριών εξουσιών (νομοθετική, δικαστική, εκτελεστική) Η Ελλάδα ως δημοκρατική πολιτεία. Όργανα και λειτουργίες του ελληνικού Κράτους. Ο λαός (το εκλογικό σώμα). Η Βουλή. Εκτελεστική εξουσία: πρόεδρος της δημοκρατίας, Κυβέρνηση. (πολιτικές, διοικητικές αρμοδιότητες) Δημόσιοι υπάλληλοι, Νομικά πρόσωπα Δικαστική εξουσία: είδη δικαστηρίων, απονομή δικαιοσύνης από δικαστές Πλουραλισμός και δημοκρατία</p>		
<p>Ανάλυση του ρόλου και του περιεχομένου της δημοκρατικής ζωής, του ρόλου του πολίτη</p> <p>Εμβάθυνση στις έννοιες: ελευθερίες, δίκαιο και δικαιοσύνη, η ασφάλεια-σιγουριά, ατομικό και συλλογικό δικαίωμα, ισότητα ανάμεσα στους πολίτες.</p> <p>Ανάλυση του αν το δίκαιο παρεμβαίνει στην επίλυση διαφορών και αντιδικιών-φιλονικιών.</p>	<p>Η δημοκρατική ζωή</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η πολιτική ζωή • Η κοινωνική ζωή • Η δημόσια γνώμη και τα ΜΜΕ <p>A. Η πολιτική ζωή. Θεσμοί, αποκέντρωση, ευρωπαϊκό συμβούλιο, πολιτικά κόμματα, ο πολίτης και διάφορες μορφές δημοκρατικής συμμετοχής</p> <p>B. Η κοινωνική ζωή: συνδικάτα,</p>	<p>Συζητούν με επιχειρηματολογία για τον τρόπο οργάνωσης της δημοκρατικής ζωής, τα όρια-τους περιορισμούς και συσχετίζουν με τη σχολική κοινότητα Αναλύουν την έννοια της δημοκρατίας: δημοκρατία είναι μόνο οι συλλογικές αποφάσεις ή και κάτι περισσότερο;</p> <p>Αναζητούν πληροφορίες για την έννοια της αντιπροσωπευτικής</p>	

	<p>συνένωση συμφερόντων Γ. Η δημόσια γνώμη και ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. Ο ρόλος του Διαδικτύου και άλλων κοινωνικών δικτύων Τοπική αυτοδιοίκηση (Πρώτη βαθμίδα: δήμοι-κοινότητες, Δεύτερη βαθμίδα: νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις) Συνδικαλισμός Μορφές δημοκρατικής διακυβέρνησης</p>	<p>έμμεσης, άμεσης δημοκρατίας και της περιεκτικής δημοκρατίας; Αναλύουν το ρόλο του πολίτη στη σύγχρονη κοινωνία. Καταγράφουν θέσεις και αντιθέσεις, απόψεις αναφορικά με τα όρια, τις δυνατότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών. Συζητούν με συνδικαλιστές για το ρόλο των συνδικάτων, του συνδικαλισμού. Συλλέγουν άρθρα από το Διαδίκτυο για τον συνδικαλισμό σε άλλες χώρες. Καταγράφουν τα προβλήματα από τη χρήση του Διαδικτύου. Στέλνουν mail σε υπεύθυνους για τους κινδύνους και για τον τρόπο συμβουλευτικής παρέμβασης στα νεαρά άτομα. Συζητούν για τα όρια χρήσης του Διαδικτύου στο χώρο του σχολείου και του σπιτιού. Καταγράφουν μορφές παραβατικότητας που έχουν καταγραφεί στο Διαδίκτυο και έχουν χρησιμοποιήσει αυτό το εργαλείο Άσκηση των μαθητών σε συγκεκριμένες καταστάσεις με βάση νομοθετικά κείμενα</p>	
--	--	---	--

ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι μαθητές φτιάχνουν ένα βιβλίο για το Ελληνικό Σύνταγμα και εικονογραφούν τα άρθρα. Παρουσιάζουν σε ειδική μέρα τα βασικά στοιχεία του Συντάγματος. Εισηγούνται τη συζήτηση επί ορισμένων πολύ καίριων θεμάτων

3^η Διδακτική Ενότητα

ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ-ΝΕΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ- ΑΣΦΑΛΕΙΑ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Διάρκεια: 12 ώρες

<p>Οι μαθητές θα κατανοήσουν τι σημαίνουν τα δικαιώματα για τον πολίτη. Θα μάθουν να διακρίνουν τις κατηγορίες των δικαιωμάτων ώστε να τα ασκούν και τα διεκδικούν στην καθημερινή τους ζωή. Θα μπορούν να επισημαίνουν περιπτώσεις παραβίασης δικαιωμάτων και να οργανώνουν αγώνες για την ελεύθερη άσκησή τους. Θα γνωρίζουν τα καθήκοντά τους ως πολιτών και θα συνειδητοποιήσουν ότι αυτό αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία του πολιτεύματος και την αρμονική συμβίωση των πολιτών. Θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους ως πολιτών, πολιτικά, φορολογικά, κοινωνικά και να συμπεριφέρονται ως υπεύθυνοι</p>	<p>Δικαιώματα και Υποχρεώσεις του Πολίτη. Δικαιώματα των πολιτών. Δικαιώματα του ατόμου: ελευθερία, ισότητα, ιδιωτική ζωή, τύπος, προσωπική ασφάλεια και δικαστική προστασία, ιδιοκτησία, κοινωνικά δικαιώματα. Υποχρεώσεις πολιτών. Κοινωνία Πολιτών. Η ασφάλεια και η ειρήνη. Η αναζήτηση της ειρήνης. Η κοινωνική ασφάλιση, η διεθνής συνεργασία. Νέοι κίνδυνοι (περιβαλλοντικοί, τεχνολογικοί, βιοηθικοί). Η άσκηση ελευθεριών στην Ελλάδα: ατομικές και συλλογικές ελευθερίες, η σταδιακή απόκτηση των ελευθεριών με έμφαση στην ελευθερία της συνείδησης, την ελευθερία έκφρασης, τις πολιτικές και συνδικαλιστικές</p>	<p>Οι μαθητές συζητούν με επιχειρήματα πάνω στα παρακάτω θέματα: Η ελευθερία μας μέσα στην κοινωνία δεν έχει όρια; Αν ναι ως πού φτάνουν τα όριά της; Τα δικαιώματα είναι για όλους τα ίδια; Πού σταματάνε τα δικαιώματα και πού αρχίζουν οι υποχρεώσεις; Γιατί παλιότερα δεν ψήφιζαν οι γυναίκες; Πώς μια πολιτιστική, περιβαλλοντική ή άλλη οργάνωση έξω από τον κυβερνητικό και γενικότερα τον κομματικό χώρο μπορεί να παρέμβει στην πολιτική ζωή και τι μπορεί να κατορθώσει; Η παρουσίαση των βασικών μορφών που μπορεί να πάρει η ελευθερία σήμερα μέσα στην πολιτεία μπορεί να συσχετιστεί</p>	<p>Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου 1948 (άρθρο 13) Ευρωπαϊκή σύμβαση για τα δικαιώματα του ανθρώπου (άρθρα 9, 10, 11) Σύνταγμα Διακήρυξη των δικαιωμάτων του παιδιού 1984 (άρθρα 12-1, 13, 14-1 και 3) Κανονισμοί λειτουργίες του Γυμνασίου Κανονισμοί λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα για τις αξίες, τα ανθρωπινά δικαιώματα και την ισότητα των φύλων Υπουργείο προστασίας του πολίτη Δικαιώματα του Παιδιού Συνήγορος του Παιδιού</p>
--	---	---	--

<p>και αλληλέγγυοι προς τους άλλους. Θα κατανοήσουν την αναγκαιότητα για την αποτελεσματική παρέμβαση των πολιτών στην πολιτική ζωή μέσα από δημοκρατικά οργανωμένες ενώσεις, συλλόγους κ.τ.λ. και θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία της κοινωνίας των πολιτών. Συνειδητοποίηση ότι η άσκηση των βασικών ελευθεριών πρέπει να λαμβάνει υπόψη της το συλλογικό συμφέρον.</p>	<p>ελευθερίες, το δικαίωμα στο σεβασμό και στην ιδιωτική ζωή Η χρήση ελευθεριών και οι κοινωνικές απαιτήσεις: η δημοκρατία αναγνωρίζει τις ελευθερίες, αλλά η άσκηση αυτών απαιτεί τον σεβασμό του συλλογικού συμφέροντος. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Προστασία της αξιοπρέπειας και της υγείας του παιδιού. Το αίσθημα της Αλληλεγγύης Η θεσμοθετημένη αλληλεγγύη Κοινωνική ασφάλιση Κοινωνική πρόνοια Εργασία και κοινωνική ασφάλεια Άμυνα-προστασία και ασφάλεια Ο ρόλος της Αστυνομίας-Πυροσβεστική-Στρατός Πρόληψη κινδύνων, καταστάσεων έκτακτης ανάγκης Ασφάλεια στην καθημερινότητα Εθνική ασφάλεια Διεθνής Ασφάλεια</p>	<p>με τα βιώματα των μαθητών μέσα στο σχολείο και την καθημερινή ζωή.</p> <p>Σε συνεργασία με το μάθημα της Ιστορίας και με βάση συγκεκριμένες καταστάσεις οι μαθητές δίνουν απαντήσεις στα εξής ερωτήματα: Κάθε ελευθερία βρίσκει τα όριά της στο σεβασμό της ελευθερίας των άλλων Οι ελευθερίες καθορίζουν και προσδιορίζονται και από τα όριά τους Η χρήση τους δημιουργεί αντιθέσεις μεταξύ διαφόρων ομάδων της κοινωνίας Καταγραφή του ρόλου του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων</p>	
---	---	---	--

ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι μαθητές ερευνούν και καταγράφουν το ρόλο του Συνηγόρου του παιδιού στο πεδίο της προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού.
 Αναλύουν το ρόλο του Συνηγόρου του παιδιού στην ενίσχυση των μαθητικών κοινοτήτων και τη δημιουργία Ομάδων Εφήβων

4^η Διδακτική Ενότητα
NΟΜΟΣ-ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
Διάρκεια: 12 ώρες

<p>Να κατανοήσουν οι μαθητές τις λειτουργίες του Κράτους, την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, τη διάκριση των λειτουργιών της κρατικής εξουσίας και την έννοια του εκλογικού σώματος.</p> <p>Επίσης θα συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα και τη σπουδαιότητα της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης για τη λειτουργία της δημοκρατίας Θα συνειδητοποιήσουν την αξία του δικαίου, του νόμου Οι μαθητές θα κατανοήσουν ότι το δίκαιο προσδιορίζει τις σχέσεις μεταξύ των ατόμων μέσα στην κοινωνία.</p>	<p>Έννοια-προέλευση και εξέλιξη του Δικαίου Κανόνες Ηθικής και κανόνες δικαίου. Διαφορές Υποκείμενα δικαίου. Τα φυσικά πρόσωπα, τα νομικά πρόσωπα. Διακρίσεις δικαίου Νομοθετική λειτουργία: σύνθεση της Βουλής. Αρμοδιότητες της Βουλής Εκτελεστική λειτουργία. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Κυβέρνηση Η δικαστική λειτουργία Σύγκριση ελληνικού και ευρωπαϊκού Δικαίου Η δικαιοσύνη διασφαλίζει το σεβασμό του Δικαίου Δίκαιο ανηλίκων Το Δίκαιο κωδικοποιεί τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων μέσα στην κοινωνία Διάκριση νομοθετικών κειμένων ανάλογα με τη φύση τους και την ιεραρχία τους Σχέση διεθνούς-ευρωπαϊκού και ελληνικού δικαίου. Η δικαιοσύνη διασφαλίζει το</p>	<p>Οι μαθητές παρακολουθούν ταινίες και μελετούν λογοτεχνικά κείμενα για να κατανοήσουν τη σημαντική δημοκρατική αρχή της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης από την εκτελεστική εξουσία Οι μαθητές αντιμετωπίζουν το Νόμο και τις διαστάσεις του στην καθημερινότητα. Παράδειγμα ευρωπαϊκής οδηγίας που επιβάλλεται στο εθνικό δίκαιο (Ζώνη Natura 2000) Ανάλυση του δικαίου των ανηλίκων για την καταγραφή της εξέλιξης του δικαίου Οι μαθητές συζητούν με επιχειρηματολογία: γιατί πρέπει να υπάρχει δίκαιο, κανόνες δηλαδή που να ρυθμίζουν υποχρεωτικά την κοινωνική μας συμπεριφορά; Μήπως αυτό περιορίζει την ελευθερία μας; Ποια είναι η διαφορά μεταξύ δικαίου και ηθικής; Είναι το Δίκαιο αμετάβλητο ή μήπως επηρεάζεται από τις κοινωνικές μεταβολές;</p>	<p>Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, άρθρο 11 «Κατηγορώ» Εμίλ Ζολά «Εις το όνομα του πατρός» Τζόρνταν Κανάλι Βουλής Θεσμός της Βουλής των Εφήβων (ιστορία-θέματα-εξέλιξη) Οικουμενική Διακήρυξη Δικαιωμάτων του Ανθρώπου 1948 (άρθρα 8 και 10) Ποινικός-αστικός κώδικας Καταστατικό Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων www.echr.coe.int/echr/ Η Μεγάλη Επιγραφή της Γόρτυνας στην Κρήτη (από τα αρχαιότερα γραπτά νομοθετικά κείμενα της Ευρώπης (μέσα 5^{ου} αι. π.Χ.)</p>
--	---	--	--

	σεβασμό στο Δίκαιο. Η Δικαιοσύνη έχει ως αποστολή να προστατεύει, να τιμωρεί και να επιλύει τις συγκρούσεις	Σε ποιους κλάδους διακρίνονται οι κανόνες δικαίου; Μπορεί η δεσμευτικότητα του νόμου να βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στο γεγονός της επιβολής του; Οι μαθητές αναλύουν τη φράση των Ρωμαίων: αστηρός νόμος, αλλά νόμος (dura lex, sed lex).	
ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ			
Οι μαθητές αναλύουν: γιατί πρέπει να υπάρχει δίκαιο, κανόνες δηλαδή που να ρυθμίζουν υποχρεωτικά την κοινωνική μας συμπεριφορά; Μήπως αυτό περιορίζει την ελευθερία μας; Επεξεργάζονται γραπτώς: Είναι το Δίκαιο αμετάβλητο ή μήπως επηρεάζεται από τις κοινωνικές μεταβολές;			
Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και αξιολογούνται για αυτές. Ακολούθως διαμορφώνονται νέες ομάδες και αναλαμβάνουν την επόμενη θεματική ενότητα.			
5^η Διδακτική Ενότητα ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ, ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Διάρκεια 10 ώρες			
Παροχή πληροφοριών και γνώσεων για την κατανόηση των λόγων δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), των στόχων της, των λόγων ένταξης της Ελλάδας στην Ε.Ε., καθώς και του ρόλου της στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ταυτότητας και του ευρωπαϊκού πολιτισμού	Θεσμοί και πολιτικές της ευρωπαϊκής ένωσης. Ιστορική επισκόπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Βασικοί θεσμοί-όργανα της Ε.Ε. Διαδικασία λήψης αποφάσεων στην Ε.Ε. Βασικές πολιτικές της Ε.Ε. Πολιτική ενοποίηση. Ο Ευρωπαίος πολίτης	Πόσο επηρεάζει τη ζωή μας η Ευρωπαϊκή Ένωση; Ποια οφέλη αποκόμισε η ευρωπαϊκή ήπειρος από τη λειτουργία της Ε.Ε.; ποια οφέλη αποκόμισε η Ελλάδα από την ένταξή της στην Ε.Ε.; Πώς πραγματοποιείται η ενωσιακή διαδικασία και πώς θα μεταβεί η Ε.Ε. από την	Ευρωπαϊκή ιθαγένεια Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Νέων http://pacific.jour.auth.gr Χάρτης Θεμελιωδών δικαιωμάτων http://www.europa.eu/abc/12lessons/index9el.htm Πύργος της Βαβέλ Απόσπασμα από τη δήλωση του Schuman

<p>Ενίσχυση της εθνικής ταυτότητας μέσα από τη διάσταση της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτισμικής κληρονομιάς χωρίς εθνοκεντρικές και ρατσιστικές τάσεις. Συνειδητοποίηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των ευρωπαίων πολιτών μέσα στην πολυπολιτισμική ευρωπαϊκή κοινωνία</p> <p>Σύνδεση της Διεθνούς Κοινότητας με τα σύγχρονα διεθνή προβλήματα. Γνωριμία με το έργο των Διεθνών Κυβερνητικών και Μη Κυβερνητικών Οργανισμών. Κατανόηση του οικουμενικού χαρακτήρα των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους. Γνωριμία της διεθνούς θέσης της Ελλάδας (σε συνεργασία με το μάθημα της Γεωγραφίας)</p>	<p>Ευρωπαϊκή ένωση: έννοια, όργανα, λειτουργία Ευρώπη και ευρωπαίος πολίτης: ευρωπαϊκή οργάνωση, λειτουργία της ΕΕ, ο ρόλος των κρατών και των πολιτών στην ΕΕ, ευρωπαϊκή ταυτότητα, σύμβολα/συμβολισμοί. Υποχρεώσεις και δικαιώματα του ευρωπαίου πολίτη, σεβασμός των άλλων, αποδοχή του διαφορετικού, ενεργοποίηση, συμμετοχή, δράση Ευαισθητοποίηση απέναντι σε οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα στην Ευρώπη και τον κόσμο: ανεργία, φτώχεια, αειφορία, μετανάστευση, υγεία. Παγκοσμιοποίηση: ρόλος και προβλήματα της παγκοσμιοποίησης, πλανητικά προβλήματα (διασύνδεση, διαπλοκή, αλληλεξάρτηση, ανισότητες, χώρες του Τρίτου Κόσμου), οικονομικά προβλήματα και κοινωνικές διαφορές-ανισότητες, παγκόσμια προβλήματα του προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, φυσικές καταστροφές διασυνοριακά η διαφορετικότητα των πολιτισμών και το αίσθημα του πολιτικού σχεδίου-προγράμματος της ευρωπαϊκής ένωσης, η</p>	<p>οικονομική στην πολιτική ενοποίηση; Πόσο ικανοποιητική είναι η συμμετοχή των ευρωπαίων πολιτών στη λειτουργία της Ε.Ε. και πώς μπορεί να ενισχυθεί; Ποια πλεονεκτήματα παρέχει η Ε.Ε. στους νέους των χωρών μελών της;</p> <p>Τι είναι οι νομικές πράξεις της Ε.Ε; Οι μαθητές καταγράφουν τις αποφάσεις που προκύπτουν από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ και της Νίκαιας Οι μαθητές αναζητούν πληροφορίες για την κοινή αγροτική πολιτική της Ε.Ε. Μελετούν τους όρους: «διασυνοριακή δικαστική συνεργασία», αρχή επικουρικότητας</p>	<p>της 9^{ης} Μαΐου 1950 Συνθήκη του Μάαστριχτ 1992 Συνθήκη του Άμστερνταμ 1997 Οικονομική και Νομισματική Ένωση (Ο.Ν.Ε) Συνθήκη της Νίκαιας 2001 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ευρωπαϊκά Προγράμματα: Comenius, eTwinning, Leonardo</p>
---	--	---	--

	<p>κοινότητα των γλωσσών και των πολιτισμών που αποτελείται (σε συνεργασία με το πρόγραμμα της γεωγραφίας και της ιστορίας)</p> <p>Συνθήκη Σένγκεν</p> <p>Ευρωπαϊκή ιθαγένεια</p> <p>Ευρωπαϊκό Συμβούλιο</p> <p>Συμβούλιο της Ε.Ε.</p> <p>Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Στρασβούργο</p> <p>Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</p> <p>Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο «Θεσμικό Τρίγωνο»</p> <p>Ευρωπαϊκές συνθήκες</p> <p>Διαδικασίες λήψης απόφασης στην Ε.Ε.</p> <p>Βασικές πολιτικές της Ε.Ε.</p>		
	<p>Η Διεθνής Κοινότητα</p> <p>Οι διεθνείς σχέσεις και το διεθνές δίκαιο</p> <p>Οι διεθνείς οργανισμοί</p> <p>Ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.)</p> <p>Το Ν.Α.Τ.Ο.</p> <p>Οι ΜΚΟ</p> <p>Τα ανθρώπινα δικαιώματα-το ανθρωπιστικό δίκαιο</p> <p>Η παγκοσμιοποίηση</p> <p>Η θέση της Ελλάδας στον κόσμο-η άσκηση της εξωτερικής πολιτικής</p>		

	<p>Ο ελληνικός πολιτισμός Η ελληνική ναυτιλία Ο ελληνισμός της Διασποράς Πολυεθνικές επιχειρήσεις, διαφορετικά νομίσματα- ισοτιμίες- Παγκόσμια Τράπεζα και Διεθνές Νομισματικό Ταμείο Οικονομική παγκοσμιοποίηση, διεθνείς μετακινήσεις κεφαλαίων, διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί, διεθνείς μετακινήσεις, Διεθνής Οργανισμός εμπορίου, διεθνές γραφείο εργασίας, διεθνείς περιβαλλοντικές οργανώσεις WWF, Greenpeace</p>		
	<p>ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Οι μαθητές καταγράφουν το χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων για την ανάπτυξη της έννοιας του πολίτη της Ένωσης και αναλύουν τα δικαιώματα που αφορούν την αξιοπρέπεια, την ελευθερία, την ισότητα, την αλληλεγγύη, την ιθαγένεια, τη δικαιοσύνη</p> <p>Οι μαθητές φτιάχνουν χάρτη στον οποίο αποτυπώνουν την εξέλιξη της Ε.Ε. και τη διεύρυνση των χωρών</p>		

6^η Διδακτική Ενότητα

Συνολική αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και κάθε παιδιού ξεχωριστά
Διάρκεια 2 ώρες

<p>Ανατροφοδότηση και αναστοχασμός των εκπαιδευτικών για το έργο τους.</p> <p>· Οι μαθητές τοποθετούνται κριτικά απέναντι στα σύγχρονα προβλήματα</p>	<p>Βασικές γνώσεις σε σχέση με τη συνολική εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία.</p>	<p>Συνολική αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και κάθε παιδιού ξεχωριστά με βάση τη συμμετοχή σε όλες τις διδακτικές ενότητες.</p> <p>Συμμετοχή των παιδιών στην αξιολόγηση της ατομικής και συλλογικής εργασίας.</p> <p>Ενημέρωση του κάθε παιδιού και των γονέων για το επίπεδο του επιτεύγματος και την πρόοδό του.</p>	
---	---	---	--

Αθήνα, 15 Απριλίου 2011